

Бешій 17 Август 1830

АЛБИНА РОМХНЬСКЪ

ГАЗЕТА ПОЛИТИКО АДМИНИСТРАТИВЪ ЛИТЕРАТУРЪ

ЛІНШІЦБРИ ДНІЯ ФАРЪ
ФРАНЦІЯ

Дела Түлон ғүшінцаң къ дүпж скри-
гориле дела Малта дин 8 юліе, къ ғн
тоарчерѣ ғнапой а М. сале Краюль де
Неполе ғостатуриле сале ва ұрма ш об-
шкескә амнистіе; ши фіюл сәз Ферди-
нант сева нымзи вице Краю де Оциліа.
Мұрш бе зіче къ ла Неполе бе гүтеск 3
корзбій де рұзбою, 7 фрегате, жағете въ
корвете ши 50 де барче де канонрй, чи
ар фн ҳоттархте пентръ ш Еспедицие ғы-
против Триполій; ғесте шідт къ Беніл
де Триполе къмпзръ ш мұлциме де мұ-
ниций де рұзбою, ши фаче мәрій гүти-
рі пентръ аптараре.

Скрисорије дела Алцир дин 19 юліе
вестеск къ д. Бурмонт аре съ пуртадла
Түлон да 25 юліе. Акъ ны се үшіе а-
диврат пәнн үндес сүтіе аверіле афлате
Акасона; Әній ворбеск де май мұлтѣ
үтте міліоане; жисе бе подате зіче къ
адмиралул дүпере, ғтрапнда ғкзмжрй,
а ғұмас үймит, Әле Ера плине къ грә-
мзды де ағр, ши къ ләзі үмплұтке къ
піастры. Деңг де Алцир а ғүферіт
ненорочирѣ ба къ мұлтѣ барбазиє; Әл
бете ғважрестк де бо ани, ғфаца лай се
веде үн аметек дебліндіце ши адіафо-
рїе. Адоха зи дүпж ғтрафѣ ноастрѣ

Алцир бе пэрк афи чева мәхнит, ши
ғтребжндул пентръ ачғаста, а ғұспұнс-
қында чинева дела ш аша ғылдациме,
подате еже ши ғтристеде чева. Да ш
ғтжлнре къ комендантул ғүзғекът аз-
мұрире деспре ғенитбрнле статулый, дес-
пре сомиле чи арғи май ғұмас даторй
Беній де Титерे; де Константине ши
де Оран, деспре ҳарактиръл ғелор май
ғсемнәцій ғылқиторй ай орашылай ши ай
церей. Әл а ғартат ғоринцъ де а-
меріре ла Франциа, исад дат ғоғст ғүе къ
сine че въ пофти, де мираде а ғост
кәнд а ғұдикат нымай 5 міліоане, ғи-
ккәнд: къ Әл нағ фн ғрижит пентръ
челе ғүитаре, аванд ғкрединцаре, къ
Краюл де Франциа ныл ва ліса ғлипек.

Парис 3 авг. ғн үрмә порвичилор ді
14 юліе попорыл а ғчепчт аге аркта къ
ғтристаре, ши адоха зи а ғчепчт рұз-
боюл динләуныръ: 15 16 ши 17 юліе
сжн ачеле З ғиле ғсемнәт, қаре а ғ
скимбат ғаца Франций, ши а ғ дат
соортай сале ш нөз құрцер; ғтжмплз-
риле ачестор З ғиле а ғовжршит тоате пил-
деде де асемине чесе пот афла ғн исто-
рія лұмей.

Ны сад нымжрат ғыниций ничи се спұ-
нен нымжръл морцилор; ғыниций ғсегожт
мұлций ла нымер, спиталуриле сжн пли-
не, ши морций се ғроап ғтодате Зи-

АЛЕ , ръзла аз служит дрепт моржит
ла үн таре нъмер де солдацй , ши се
поате зиче къачесте трїй зиле аз кости-
сит віаца ламай мълте мїй де оаменій,
(Сниле журнале аз држат 15 мїй).

Ачеста єсте актъл де паретесис ал
Краюлъ Карол ал 10 ле . „Вэрълъ
мез Дукълъ де Орлеанс Дейтенант Ге-
нерал ал Крѣй .

Рамбълие 2 август 1830.

Вэрълъ мез , єх сжнт фоарте мъх-
нит пентръ рълиле че кад асупра попо-
аржлор меле пентръ кънъ ам кътат вре-
щн кип спре але Ѣтимпина . Дечи єх
ам хотържт де афаче паретесла короней
Ѣнфаворъл непотълъ мез Дукълъ де
Бордо .

Дофинъл (фюл чел Ѣтжю накът ал
Краюлъ) кареле Ѣмпъртъшеше сен-
тиментеле меле , фаче асемине паретес-
ис пентръ дрітърилесла Ѣнфаворъл не-
потълъ съз .

Дечи вой Ѣдегегиторїа востръ де
Дейтенант генерал ал Крѣй , вецї про-
клама (вести) корона Францїй пентръ
Хенрик ал 4 ле ; квтъз ачесте вецї аз
тоате мъсъриле че се атинг де вой пентръ
регъларъ формей губернълъ съпт не
важничїа нозлъ Краю . Аличе єхъ
мърчинеск афаче къносът ачесте пъне-
ръ ла кале ; ачеста єсте үн мижлок де
а Ѣтимпина Ѣнкъ мълте ръле .

Вой вецї Ѣмпъртъши скопосърилес-
ле корпосълъ дипломатик ши жмї вецї
фаче къносъта кът май Ѣграба прокла-
мациїа прин каре непотълъ мез сева къно-
аше дрепт Краю съпт нъме де Хенрик
ал 4 лѣ .

Ѳ єхъ Ѣодчинесъ пе Дейтенант генерал
де Фоасак-латър де авз адъче ачеста
скрисоаре . Бл аре порънкъ де асъ Ѣ-
целеце къ вой пентръ пънериле ла кале
Ѣнфаворъл персоанелор каре май Ѣн-
товършит , към ши пентръ Ѣтимпин-
ариле къвїнчоасе пентръ ачж че се а-
тингце де мине ши де чїаданци ай фа-
милий меле .

Апой вом ашеха челеланте мъсъръ де
онде ба ѹма скимбаръ стажнири .

Ѳ єхъ ба Ѣноеск , вэрълъ мез , Ѣ-
диннцаръ сентиментелор къ каре сжнтал

востръ де бине воиторю . (исказит
Карол Ѣзис-Иантонїе)

Мониторюл дин 27 юлїе ѹпринде
ѹрмътоарѣ декларацїе а депутацилор
камерій .

Финнду Ѣн ѹрмаѣ ватъмърѣ факъ-
ти харти конституцїонале ши а ѹрон-
чей опозицїй дин партѣ четъценилор
де Париш М. са Карол ал 10-ле , К.
са Ѣнжлциме людовик Иантон Дофинъл
ши тоате мъдълриле май векюлъ рам
ал касей Крѣзий Ѣн ачест ѿминът аз
апъръз пожънълъ Францїй аз деклар-
рит депутацїй : къ тронъл єсте вакант
Ѣн фоптъ ши дъпъ дрит , пентръ ка-
ре фэръ прецет ѹрмъз асе фаче пънре-
ла кале .

Депутацїй камерилор аз декларъзит
ал доиле , къ дъпъ доринца ши интере-
сле попорълъ Францѹзеск Ѣтродъчерѣ
харти конституцїонале саъ ѡшерс ка
ватъмътоарѣ вредничїй нацїй фїнд
къ се паре аокроти дрептъциле
Францѹзилор , че лисе къвин фиреще , ши
къ ѹрмътоареле артиклие але хартий вор-
требъи асе ѡшерще саъ асе модифика при
ѳакънъдъзе прекъм май ѿс вѣ Ѣсемнѣдъз .

Артикли 6-ле саъ ѡшер . Артикли
7-ле литъргиситорїи религїй Романе ка-
толиче , де карѣ сжнт чел май маде
нъмър де Фринцѹзий , прекъм ши ай
крецинилор де челеланте мъртърий
крецинишь вор къпъта симбрїй дин
вистерїа статълъ .

Артикли 8-ле францѹзий дъпъ леци
Ѣдрептънъдъзе , аз аши Ѣмфъцоша со-
котинциле и ашили типъри . Ѱенъ-
ра ничий в динеарѣ сева май пътѣ Ѣн-
тродъче .

Артикли 14 Краюл єсте Ѣналъл капъ
ал статълъ , єл коменданше пътерѣ
ѹскателѹй ши амърїй , деклеръ-
еще ръсподе , Ѣкеїе паче , алїацїй ши
трактатъри де негоцъ , єл нъмеше пре-
тоци дирегиторїи администрацїй ста-
тълъ , аз ордонацїй де невоїе пе-
нтръ адъчерѣ лецилор Ѣн Ѣмплинире ,
фэръ апътъ врѣдненеарѣ лецилор аз але
овспенди Ѣмпредикжидъле , аз адъсфаче
пе чинева дела Ѣмплинире ачелорѣ з

трупе стрение нъсевор пътѣ лъса ѳн
служба статълъй, фърз ѳн пътерѣ ѡ-
ней леци.

Артикл 15 16 17 Ѳкипъирѣ ши
пропънерѣ лецилор отъ Ѳ дритъл Кра-
юлъй, а камерей пайрилор ши акаме-
реи депътацилор. Ши нъмай пъцин
ва требъи фїеше каре провлемъ делеций,
май Ѳтъю асе вата (Хотъж) прин май
мълцимѣ граюрилор датъ де катъз
депътаций камерилор.

Артикл 19 20 21 саъ Ѣщес. Ѳ-
плининдъсе прин Ѹрмътоареле деспози-
ций: къ дакъ ѿ Ѳкипъире де леци се-
ва аръника де катъз ѿна дин челе требъ
пътерѣ але статълъй нъсе ва май пътѣ
Ѳка алъ датъ пропъне ѳн ачеши
сесие.

Артикл 26 фїеше адънаре а камерей
пайрилор карѣ сар цине афарз де воде-
оа сесией камерей депътацилор, нъ
състе Ѣтътъ ши дълъ тоз депътъл ка ѿ
нимикъ сокотитъ, афарз де ѿника
тъпъларе къндъ сева адъна ка ѿн диван
де кърте ши атънчѣ ва пътѣ лъкра нъ
май трѣбъ ѿдекътореци.

Артикл 30. принципъй дескнцедъ
по дрепъл нашерей сънт пайри ши шад
датъ дълъ предъдентъл.

Артикл 32. Съгнile камерей пайри-
лор сънт дескнс ши публиче прекъм ши
але камерей депътацилор.

Артикл 37. Депътаций салег пе 5 ани.

Артикл 38. Ничи ѿн депътат нъсива
лъса Ѳкамеръ де нъва фи де 30 ани ши
ди нъва аве Ѳвшириле кондициилор хо-
таржте прин леци. Асемине нъва пътѣ фи
алегътори.

Артикл 41. Президенций колегиилор
алегътодре севор нъми де катъз алегъ-
тори.

Артикл 43. Президентъл камерей
депътацилор ла дескндерѣ фїще кърга
сесие се ва алеце де катъз камере.

Артикл 73. Колонииле севор гъберна
прин осевите леци.

Артикл 74. Краул ши Ѹрмашїй сей
вор ѿюра ѳн прѣфиинца адънателор ка-
мере къ вор пази къ кредитинцъ харта
конституционалъ.

Артикл 75. Ачеши харта ши тоа-

те дрептациле пре каре ѩ ле сфинцие
ремън Ѳкрединцате патрѣотигълъй ши
генерозитате гардъе национале ши тъ-
тъбор четъценилор францъж.

Артикл 76. Франциа примеши ѩ-
ржши аса въпѣк ши де акъм Ѳнинте
нъ се ва май пърта алъ кокардъ де
катъ триколорика.

Май мълте ѡжнале вестесъ дин
парти Мониториулъй нюфициалъ, Ѹрмъ-
ториул акт:

„Краул вржнд ада сфершит търбъ-
зърилор ивите Ѳкапиталъ ши Ѳтър пар-
те а Франций, нъдъждънъсе ѩржши
Ѳкъратата юбира авърълъй се ѿ дъкълъй де
Орлеан, жл нъмеше лейтенант генерал
ал Кръгъй.

Краул афлжнд де къвѣнцъ ка съш
трагъ Ѳнапой порончиле дин 14 юлие при-
меши ка камериле съгъ адъне ла 21 юлие,
ши єл нъдъждъеще късле вор статорни-
чи линиширѣ Ѳ Франциа.

Краул ва ащеита аиче Ѳнтоарчърѣ
персоанеи Ѳсрчинате, къ пъртарѣ а
честей деклараций ла Пари.

Дакъ чинева ар кътъза вре ѿн пас
Ѳмпротива вицей Краулъи, ши а фамиль-
ліей сале, съкъ а слободеній лор,
єл сева апъра пънъ ла модрте.

Рамбъиле 19 юлие 1830 Карол.“

Къндъ саъ примит ачест акт де къ-
тръ дъкъл Орлеанс, К. са Ѳнзалимъ,
къмат прин дорица попорълъй, пърта
де дълъ зиле директорія лейтенантълъй
Генерал ал Кръгъй.

ЛЪШИНДЪРИ ДИНДЪЗНТРУ ВШИ

Лъшрмарѣ адресълчинет. диван Ѳипли-
ниторио дин 12 август 1830 съпт Но.
18,471 катъз ачестъ редакціе, дълъ офи-
циа тримисъ де катъз въз. са д.
деплии Ѳгълтерничитъл президент, се
публикъ алтърата видомостіе де при-
сосъриледе принмагаџиile принципътъ-
лъй, каре дин Ѳмпъцинарѣ ошелор нъ
ֆиндъ требънтоар але съсъ въндъ прин
мѣдат де пе лок, дечи чїйчи вор кои
са къмпера де ачесте присосъръ, съсъ Ѳм-
фацошезъ ла 25 29 ши 31 ачестей лъни

ла ачеле докторъ инспекторъ ма-
тадилор, карий сжит фдаторицъ але
архта ла чийчи вор вои сжле вадъ ши
сжле черчетезе.

Ведомостіе де присоединиле дестял-
тоаре чи саъ сокотит асе винде прин Мол-
дова.

Докториле пе каре сжит ашевате
магазіиле

ЧЕТФЕРТИ

	ПОС-	ФЖІ-	ОВАС	ОРД	ПОП-
	МАГ	НЗ			ШОЙ
Кадорохой пхна	427	1224	885	3202	
Ботошаній	- -	489	- -	122	958
Фұлтиченій	- -	- -	- -	300	4478
Маморніца	- -	- -	- 2	19	4780
Романч	- -	2239	483	1082	5803
Бакч	- -	1018	82	793	3015
Яңуда	- -	738	62	162	423
Фалчю	- -	3061	473	- -	3110 63
Галацій	- -	2000	2306	- -	1953 2491

Асемине дұпкадаресыл дин 13 август
1830 петеменюл адресылын дин партік ко-
місіей провіантұлай дин Бұкұрещій делә
б август, че саъ пріимит ла диван
дұпкада поронка депалин ұптерничитұлай
Президент дин 4 се публикі:
Фінда кз саъ ұмпұцинат ошиле ғн а-
чест принципат схесе вжнұз ғн подрат
фжнл че саъ фост ұқипшит пентрұ дин
видіа а 5 де олани сұма де 403,043 п
дұрі нөш ши векю дин аныл 1829, че се
афлаж ұцинұттарыле Сұчава, Нікіч, Рома-
нч, Кэрнагатұра, Ботошаній, Дорохою,
ши Хірса, дориторій че вор вои ал
кұмпұра схесе архте ла Диванұл ұмпли-
ниаторю спре асе тұргын, тұрж межатұл
сева фаче ла 25-29 ши 31 даурагаттары.

Асемине фінда кз дұпкада хотаржік
обшешій адміністри че саъ ұкеет прин
журналыл дин 29 юліе ши кареле саъ
ұмпарташшы ачестій диван ла 31 прин

міжлочирѣ де подрат үрмѣдзк асе гаты
ш сомж де лемне пентрұ требинца спи-
талұрилор оцененій дин. Вши ши Фок-
шаній ғн көрце ре де үн ап, прекъм ши
пентрұ кіфартирѣ ши стаций дин
арымұл дела Фокшаненій пхна ла скъ-
леній, каре подрат аре асе оғжарши ғн
ачест диван, пентрұ ачеста дар ой
каре вор вои си іш асупржлиші теслима-
рисирѣ лемнелор, схесе архте ла диванұл
ұмплиниаторю үндег сева фаче межат ла
20, 24, ши 27, але көргіттарей ғнній,
ши де үндег вор ла плирофорія
де сұма лемнелор чи Есте требинци а-
се пхне ғн фіеци каре магазіе.

Видомостіе пентрұ күмбезул лемнелор
сокотите пентрұ Молдова пе ани 1830
ши 1831.

С Т Ж Н И Ж И Н Й

1 Да опиталұл оцненеск	ПЕН- трұ	ПЕН- трұ	ПЕН- трұ	ПЕН- трұ	ДЕ- спи- ква- ста- та	ДЕ- рұ
Арымұрій	лұр	рұр				
Скъленій	- -	- -	- -	43	- -	48
Вшій	- -	800	660	240	- -	1700
Бордѣ	- -	- -	- -	8	- -	8
Коркодел	- -	- -	- -	48	- -	48
Вұлтұрещій	- -	- -	- -	48	- -	48
Подъ пётр	- -	- -	- -	8	- -	8
Васльюл	- -	- -	- -	48	- -	48
Бабара	- -	- -	- -	8	- -	8
Доколина	- -	- -	- -	48	- -	48
Отржитұра	- -	- -	- -	8	- -	8
Барлада	- -	- -	- -	48	- -	48
Перескев	- -	- -	- -	8	- -	8
Припонешій	- -	- -	- -	48	- -	48
Берхечю	- -	- -	- -	4	- -	4
Текчю	- -	- -	- -	48	- -	48
Фокшаній	- -	800	160	240	- -	1200
Фунденій	- -	- -	- -	24	- -	24
Писте тот	1600	820	990	- -	399	

ОБО ВРАЙДІИ МІТВОРОДОГИЧВ.

Віса	Обсерваций	Калдомесор	Греомесор	Отарѣ	Аерұлды
17 Август	Да амбэдзій	+ 17	28 - 1		СЕННИУ
Да 18 Август	Обареле ржаре да 10 м. 40 м		Амбэдзин вине да 5 ч. 20 м		